

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1239/2019

28.11.2019. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Маје Павловић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 326/19 од 18.07.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.11.2019. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, па се ПРЕИНАЧУЈЕ правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, само у делу одлуке о казни, тако што Врховни касациони суд окривљеном АА, за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом утврђује казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика за која је оглашен кривим првостепеном пресудом утврђује казне затвора у трајању од по три месеца, те га применом одредби члана 4, 42, 45, 54, 56, 57. и 60. Кривичног законика осуђује на јединствену казну затвора у трајању од једне године и осам месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 23.12.2018. године до ступања на издржавање казне затвора, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује.

У непреиначеном делу правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године остаје неизмењена.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 326/19 од 18.07.2019. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању

од једне године и због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ за које су му утврђене казне затвора у трајању од по три месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и два месеца, у које му се урачунава време проведено у притвору од 23.12.2018. године па надаље. На основу члана 84. КЗ окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење алкохоличара које ће се извршити у Специјалној затворској болници у ..., те је одређено да ће иста трајати док постоји потреба за лечењем али не дуже од изречене казне затвора, при чему се време проведено на лечењу урачунава у изречену казну затвора. Окривљени је на основу члана 264. у вези са чланом 261. и 262. ЗКП, обавезан да плати трошкове кривичног поступка чији ће износ бити накнадно утврђен у смислу одредбе члана 262. став 2. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Старој Пазови, па је првостепена пресуда преиначена само у погледу одлуке о казни, тако што је другостепени суд претходно окривљеном за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, утврдио казну затвора у трајању од две године, те узео као правилно утврђене казне затвора у трајању од по три месеца за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, па га осудио на јединствену казну затвора у трајању од две године и три месеца у коју се урачунава време проведено у притвору од 23.12.2018. године па до ступања на издржавање казне затвора. Истом пресудом жалба браниоца окривљеног је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног АА, адвокат Маја Павловић, благовремено је поднела захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 10), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи првостепену пресуду, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да обе побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да укине само другостепену пресуду и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, повређен закон на штету окривљеног, с обзиром на то да је другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде Основног суда у Старој Пазови К 326/19 од 18.07.2019. године, у делу одлуке о казни, те осудом окривљеног на казну затвора у трајању од две године и три месеца уз урачунавање времена проведеног у притвору, прекорачио предлог из жалбе Основног јавног

тужиоца у Старој Пазови Кт 1096/18 – Кт 19/19 од 31.07.2019. године и тиме повредио забрану преиначења на штету окривљеног прописану одредбом члана 453. ЗКП.

Наиме, другостепени суд се приликом доношења одлуке морао кретати у границама жалбеног предлога јавног тужиоца којим је јасно одређен правац и обим побијања одлуке о казни, у односу на окривљеног АА и истим Апелационом суду у Новом Саду предложено да првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеном изрећи јединствену казну затвора у трајању од једне године и осам месеци.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету, у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Имајући у виду да је окривљени АА првостепеном пресудом Основног суда у Старој Пазови К 326/19 од 18.07.2019. године, пошто су му претходно утврђене појединачне казне затвора за предметна кривична дела, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и два месеца, те да је јавни тужилац у изјављеној жалби ставио јасно одређен предлог да другостепени суд након утврђивања појединачних казни затвора за појединачна кривична дела, окривљеног осуди на јединствену казну затвора у трајању од једне године и осам месеци, то другостепени суд, по оцени Врховног касационог суда, није био овлашћен да прекорачењем оквира жалбе јавног тужиоца, измени одлуку о казни на штету окривљеног у делу који се том жалбом не побија, већ се има сматрати да у том делу постоји само жалба у корист окривљеног.

Жалба Основног јавног тужиоца у Старој Пазови јасно је определила правац побијања првостепене пресуде, тако да су то границе у којима је другостепени суд морао испитивати првостепену пресуду на штету окривљеног, те да је евентуално у тим границама и преиначи.

Одредбом члана 451. став 1. ЗКП, прописано је да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања. Дакле, другостепени суд побијану пресуду испитује само у границама које су дате у жалби: по законским основима које је жалилац означио, у делу – деловима пресуде на које је указано жалбом, а што се тиче правца побијања пресуде, значи да другостепени суд исти испитује у складу са израженим интересом жалиоца, који је у корист или на штету окривљеног.

Прекорачењем жалбених оквира из жалбе јавног тужиоца односно доношењем одлуке којом се окривљени АА осуђује на казну затвора у трајању од две године и три месеца, Апелациони суд у Новом Саду је својом пресудом Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, повредио начело забране преиначења прописано одредбом члана 453. ЗКП и тиме учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, с обзиром на то да другостепени суд може донети одлуку на штету окривљеног, само у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у изјављеној жалби.

У конкретном случају жалба јавног тужиоца због одлуке о казни која је од стране другостепеног суда оцењена као основана, има изричит предлог и ишла је у правцу осуде окривљеног на казну затвора у трајању од једне године и осам месеци уместо казне изречене првостепеном пресудом у трајању од једне године и два месеца, тако да је другостепени суд могао да одлучи на штету окривљеног само у границама жалбе, а ван тих граница преостала је само жалба браниоца окривљеног тако да је другостепени суд осудом окривљеног на казну затвора у трајању од две године и три месеца повредио забрану преиначења на горе прописану одредбом члана 453. ЗКП, самим тим учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу, с обзиром на то да је побијаном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 809/19 од 23.09.2019. године, учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, у вези са одредбама члана 451. и 453. ЗКП, ове повреде закона отклонио и побијају другостепену пресуду преиначио као у изреци пресуде, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним отежавајућим и олакшавајућим околностима у редовном кривичном поступку, при чему утврђене олакшавајуће околности имају значај нарочито олакшавајућих околности у смислу члана 56. КЗ, те да је ова казна нужна и истовремено довољна да се њоме оствари сврха кажњавања из члана 42. КЗ.

Према наводима захтева браниоца окривљеног суд је био у обавези да на несумњив начин утврди да је једнократно понашање окривљеног довело до стања угрожености душевног стања и спокојства оштећених у одређеном трајању, што је првостепени суд у конкретном случају пропустио да учини, као и то да је суд одлуку о кривици окривљеног засновао само на претпоставкама и исказима оштећених ББ и ВВ, те да не постоји било каква медицинска документација на околност било каквих повреда малолетне ВВ, а да је суд морао имати у виду чињеницу да је оштећена ББ критичном приликом била под утицајем алкохола и да је вређањем окривљеног истог узнемирила и значајно допринела настанку спорне ситуације, којим наводима, по оцени овога суда, бранилац окривљеног оспорава оцену доказа и таквом оценом утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке или поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости овог браниоца као окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног у уводу захтева истиче да су побијане правноснажне пресуде донете и уз учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али истакнуте повреде закона не конкретизује.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење.

При томе обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради већ и указивање на то у чему се она састоји.

С обзиром на то да се у образложењу захтева браниоца окривљеног АА не наводи у чему се састоје истакнуте повреде закона, а како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледају повреде закона на које се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног АА у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић